

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.001.06.2022

01303421

Pan
Lech Marek Szablowski
Starosta Łomżyński
Starostwo Powiatowe w Łomży
ul. Szosa Zambrowska 1/27
18-400 Łomża

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Łomży ¹ , ul. Szosa Zambrowska 1/27, 18-400 Łomża
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lech Marek Szablowski, Starosta Łomżyński ² , od 21 listopada 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beata Pawłowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/11/2022 z 12 stycznia 2022 r. 2. Tomasz Jarocki, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/12/2022 z 12 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania w 2021 roku przez Starostwo środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ⁴ oraz dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami.
Zakres kontroli	Ocenie podlegało w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – przeznaczenie i rozliczenie środków z Funduszu, – wydatkowanie środków z dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, dochodzenie należności z tego tytułu oraz prawidłowość przekazywania dochodów do budżetu państwa. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.</i>

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Starostwo środków z Funduszu oraz dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami w 2021 roku.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Otrzymaną w 2021 roku dopłatę z Funduszu wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, tj. na realizację zadania własnego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zwiększając dostępność połączeń autobusowych na terenie Powiatu Łomżyńskiego ⁶ . Środki prawidłowo rozliczono oraz terminowo zwrócono niewykorzystaną kwotę. Stwierdzono nieprawidłowości, polegające na przekroczeniu terminów określonych w umowie z Wojewodą Podlaskim ⁷ na składanie wniosków o dopłaty oraz sprawozdań z realizacji zadania, które ze względu na formalny charakter nie miały istotnego wpływu na powyższą ocenę.

¹ Dalej: „Starostwo”.

² Dalej: „Starosta”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: „Fundusz”.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Powiat”.

⁷ Dalej: „Wojewoda”.

Zgodnie z przeznaczeniem wydatkowano też środki z dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami. Prawidłowo realizowano dochody z tego tytułu, których odpowiednią część terminowo przekazano do budżetu państwa. Właściwie prowadzone przez pracowników Starostwa działania windykacyjne przyczyniły się do wyegzekwowania wszystkich zaległości z ww. tytułu. Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na niewłaściwym przypisaniu należności z tytułu najmu lokalu, ze względu na skalę (dotyczyła 0,1% należności) nie miała wpływu na ocenę prawidłowości wykorzystania dotacji.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

1.1. Starostwo 24 listopada 2020 r., tj. w terminie określonym w ogłoszeniu Wojewody o naborze wniosków o objęcie w 2021 roku dopłatą ze środków Funduszu na terenie województwa podlaskiego⁹, złożyło do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku¹⁰ jeden wniosek. Nie spełniał on warunków formalnych, gdyż został sporządzony na niewłaściwym formularzu, nie zawierał danych dotyczących linii komunikacyjnych planowanych do objęcia dopłatą oraz nie załączono do niego obligatoryjnych załączników. Naczelnik Wydziału Komunikacji w Starostwie¹¹ wyjaśniła, że wniosek był niekompletny, ponieważ na dzień jego wypełnienia *Powiat jako organizator nie posiadał wszystkich wymaganych informacji*. Starostwo 8 grudnia 2020 r. zostało wezwane przez PUW (drogą e-mail) do dokonania korekty i uzupełnienia wniosku jeszcze tego samego dnia. W wyznaczonym terminie złożono Wojewodzie poprawiony wniosek – na prawidłowym formularzu i spełniający wymogi formalne określone w art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej¹², jednak podlegał on kolejnym zmianom. Ostateczną wersję wniosku przekazano 9 grudnia 2020 r. Naczelnik wyjaśniła, że *poprawiono dane błędnie podane we wniosku z 8 grudnia 2020 r. (wielkość pracy eksploatacyjnej, kwotę deficytu, kwotę dopłaty ze środków Funduszu oraz wysokość środków własnych)*. Zgodnie z art. 24 ust. 7 ustawy o Funduszu, do ostatecznego wniosku dołączono dokumenty potwierdzające zawarte w nim dane i informacje, tj. kalkulację danych zawartych we wniosku oraz zestawienie przebiegu linii komunikacyjnych. (akta kontroli str. 6, 8-29, 371-378)

Powiat ubiegał się o dopłatę ze środków Funduszu w wysokości 219,5 tys. zł do przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na trzech liniach komunikacyjnych (1/ Stare Kupiski–Zbójna przez Nowogród, 2/ Stare Kupiski–Nowogród przez Mątawicę, 3/ Piątnica Poduchowna–Wizna przez Krzewo), na których planowano zrealizować łącznie 73.152,80 wozokilometrów, zaś ich deficyt przewidziano na łącznie 373,1 tys. zł¹³.

(akta kontroli str. 22-29)

O pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez Wojewodę Starosta został poinformowany pismem z 10 grudnia 2020 r.¹⁴

(akta kontroli str. 30-31)

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku 4 listopada 2020 r. Termin składania wniosków wyznaczony został na 24 listopada 2020 r.

¹⁰ Dalej: „PUW”.

¹¹ Dalej: „Naczelnik”.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm., dalej: ustawa o Funduszu.

¹³ Planowaną wielkość pracy eksploatacyjnej wykonywaną na każdej linii określono odpowiednio na: 15.486,00 wozokilometrów, 20.290,80 wozokilometrów, 37.376,00 wozokilometrów, zaś planowaną kwotę deficytu każdej linii odpowiednio na: 79,0 tys. zł, 103,5 tys. zł, 190,6 tys. zł.

¹⁴ Pismo Wojewody nr WI-I.3146.6.39.2020.MK o objęciu dopłatą przewozów autobusowych w 2021 roku ze środków Funduszu, wpłynęło do Starostwa 11 grudnia 2020 r.

1.2. Umowa o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w roku 2021¹⁵ została podpisana przez Powiat i przesłana do PUW 2 lutego 2021 r. Jak wyjaśniła Naczelnik, umowę podpisano w powyższym terminie, ponieważ Powiat nie posiadał w budżecie środków przeznaczonych na organizację publicznego transportu zbiorowego w wysokości 10% wkładu własnego. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu na 2021 rok nastąpiło na XXII Sesji Rady Powiatu Łomżyńskiego, która odbyła się w dniu 28 stycznia 2021 roku w zdalnym trybie obradowania. Umowa spełniała wymogi określone w art. 27 ust. 2 ustawy o Funduszu. Ustalono w niej m.in.:

- kwotę dopłaty ze środków Funduszu w łącznej maksymalnej wysokości 219,5 tys. zł na funkcjonowanie trzech linii komunikacyjnych (wskazanych we wniosku),
- zobowiązanie Powiatu do sfinansowania ze środków własnych części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%,
- termin i sposób przekazywania i rozliczenia dopłaty ze środków Funduszu.
(akta kontroli str. 32-47, 379-382)

Powiat spełnił warunki uzyskania dopłaty, określone w art. 23 ust.2 ustawy o Funduszu:

- sfinansował ze środków własnych część ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10% – na realizację zadania przekazał 41,3 tys. zł, co stanowiło 22% ceny usługi,
- zawarł umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z przedsiębiorstwem PKS NOVA S.A.¹⁶ (Operatorem).

Zgodnie z art. 25 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹⁷, umowa na świadczenie usług, została zawarta na okres nie dłuższy niż 10 lat (obowiązywała od 1 lutego 2021 r. do 30 września 2021 r.) i zawierała wymagane elementy.

Stosownie do art. 22 ust. 2 ustawy o Funduszu na zawarcie ww. umowy uzyskano zgodę Rady Powiatu Łomżyńskiego¹⁸.
(akta kontroli str. 48-64, 293-295)

W 2021 roku Powiat otrzymał z Funduszu 154,0 tys. zł (kwotę wynikającą z comiesięcznych wniosków), z których 146,6 tys. zł (95,2%) wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem, tj. na dofinansowanie realizacji zadania własnego Powiatu w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi, a pozostałe 7,4 tys. zł zwrócił Wojewodzie.
(akta kontroli str. 65-307)

1.3. Starosta przekazał Wojewodzie wnioski o dopłatę ze środków Funduszu za każdy okres rozliczeniowy (miesiąc) w którym realizowane były dofinansowane przewozy, przy czym w pięciu (z ośmiu) przypadkach nastąpiło to z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w Umowie o dopłatę, o czym szerzej napisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 34, 34, 137-138, 169-170, 201-202, 236-237, 265-266)

Wszystkie (osiem) wnioski sporządzono prawidłowo, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Umowy o dopłatę¹⁹. Zawierały one dane zgodne z dokumentacją źródłową z realizacji zadania. Do wniosków załączono dokumenty potwierdzające realizację umowy w poprzednim okresie rozliczeniowym, w tym: 1/ potwierdzenia ujemnego wyniku finansowego netto wyliczonego odrębnie dla każdej linii komunikacyjnej objętej wnioskiem, 2/ faktury VAT, 3/ noty księgowe, 4/ rozliczenia kosztów odrębnie dla każdej linii komunikacyjnej objętej wnioskiem, 5/ przelewy bankowe²⁰. Dowody księgowe zostały prawidłowo opisane i zawierały potwierdzenie kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej.

Powiat w 2021 roku nie był wzywany przez Wojewodę do uzupełnienia wniosków o dopłatę.
(akta kontroli str. 65-266)

¹⁵ Umowa nr 37/2020, zwana dalej: „Umowa o dopłatę”. W imieniu Powiatu działał Zarząd reprezentowany przez Starostę i Wicestarostę Łomżyńskiego przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Łomżyńskiego.

¹⁶ Umowa nr 5/2021 z 28 stycznia 2021 r. Dalej: „Umowa na świadczenie usług”.

¹⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1371, ze zm., dalej: ustawa o publicznym transporcie zbiorowym.

¹⁸ Uchwała Nr XXI/131/2020 Rady Powiatu Łomżyńskiego z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

¹⁹ Nazwa załącznika nr 2 do Umowy o dopłatę brzmiała: „Wniosek o objęcie dopłatą ze środków Funduszu”.

²⁰ Faktury VAT, noty księgowe oraz rozliczenia kosztów odrębnie dla każdej linii komunikacyjnej objętej wnioskiem o dopłatę Powiat otrzymywał od Operatora.

1.4. Środki z Funduszu wpływały na wskazany w Umowie o dopłatę rachunek bankowy Powiatu w terminie od 12 do 20 dni od złożenia wniosku o dopłatę. W każdym przypadku otrzymywano kwotę zgodną z wnioskiem.

(akta kontroli str. 68-69, 101-102, 137-138, 169-170, 201-202, 236-237, 250-251, 265-266, 302-307)

1.5. Stosownie do postanowień § 3 ust. 2 pkt 1–5 Umowy o dopłatę, Starostwo przekazało do PUW:

- sprawozdania kwartalne, dotyczące realizacji zadań w ramach Funduszu w 2021 roku – za II kwartał nastąpiło to terminowo, natomiast w dwóch pozostałych przypadkach²¹ z opóźnieniem, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- roczne rozliczenie dopłaty za 2021 rok – 18 października 2021 r., tj. w terminie przewidzianym w Umowie o dopłatę.

Ww. dokumenty zostały sporządzone według wzorów określonych w Umowie o dopłatę i były kompletne. Zawarte w nich dane były zgodne z dokumentacją źródłową z realizacji zadania i odpowiadały faktycznym kwotom i liczbom z realizacji zadań zapewniających funkcjonowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w 2021 roku. W rozliczeniu rocznym wskazano m.in.:

- wielkość pracy eksploatacyjnej na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą ze środków Funduszu: 52.467,2 wozokilometrów,
- kwotę deficytu na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą ze środków Funduszu: 187,9 tys. zł,
- wnioskowaną kwotę dofinansowania: 182,9 tys. zł²²,
- wykorzystaną kwotę dofinansowania: 146,6 tys. zł,
- wysokość środków własnych Powiatu przeznaczonych na sfinansowanie ceny usługi: 41,3 tys. zł,
- liczbę operatorów, którym przekazano dopłatę: jeden operator.

(akta kontroli str. 36, 136-138, 235-237, 268-270, 292-295)

Otrzymane, a niewykorzystane środki z Funduszu (7,4 tys. zł), Powiat zwrócił na rachunek bankowy Wojewody w terminie określonym w § 4 ust. 1 Umowy o dopłatę, w tym:

- 4,7 tys. zł w lipcu 2021 roku w związku z wystąpieniem nadwyżki środków otrzymanych w czerwcu 2021 roku, która przewyższała potrzeby kolejnego miesiąca,
- 2,7 tys. zł – 11 października 2021 r. w związku z końcowym rozliczeniem zadania.

(akta kontroli str. 36, 233-234, 268, 296, 302-307)

Starosta, pismem z 27 października 2021 r.²³, został poinformowany przez Wojewodę o braku uwag co do treści rozliczenia dopłaty za 2021 rok. (akta kontroli str. 297-298)

W Powiecie nie zrealizowano planowanej wielkości pracy eksploatacyjnej (73.152,8 wozokilometrów) na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą ze środków Funduszu w 2021 roku. Wpływ na to miało przede wszystkim późniejsze niż pierwotnie zakładano rozpoczęcie realizacji usługi. Jak wyjaśnił Starosta: *Wniosek o objęcie dopłatą i Umowa o dopłatę w początkowej fazie przewidywały okres od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2021 r., natomiast faktyczne uruchomienie przewozów autobusowych nastąpiło z dniem 15 lutego 2021 r.* Powodem późniejszego, w stosunku do planowanego, rozpoczęcia funkcjonowania linii komunikacyjnych objętych dopłatą ze środków Funduszu był brak w budżecie Powiatu środków przeznaczonych na organizację publicznego transportu zbiorowego w wysokości 10% wkładu własnego, co szerzej opisano w pkt 1.2. wystąpienia oraz konieczność wydania Operatorowi zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego. Naczelnik wyjaśniła, że *zgodnie z art. 28 ust. 1 i 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, organizator po zawarciu umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego wydaje operatorowi zaświadczenie*

²¹ Za I i III kwartał 2021 roku.

²² Jest to suma kwot, o które występowano we wnioskach za poszczególne okresy sprawozdawcze, nieuwzględniająca zmniejszeń o środki niewykorzystane w poprzednim okresie, pozostające w dyspozycji Powiatu. Faktyczna kwota otrzymanych dopłat ze środków Funduszu wyniosła 154,0 tys. zł.

²³ Pismo PUW nr WI-I.3146.3.40.2021.MK – wpłynęło do Starostwa 28 października 2021 r.

potwierdzające posiadanie przez operatora uprawnień do wykonywania publicznego transportu na danych liniach komunikacyjnych. Operator 12 lutego 2021 r. wystąpił z wnioskami o wydanie zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego z terminem obowiązywania od 15 lutego 2021 r.

Niższa od zakładanej realizacja pracy eksploatacyjnej wynikała również z większej długości dwóch linii komunikacyjnych we wniosku o objęcie dopłatą ze środków Funduszu oraz w Umowie o dopłatę (odpowiednio: 29,2 km i 11,1 km) niż faktycznie rozliczono we wnioskach o dopłatę (odpowiednio: 25,8 km i 10,7 km)²⁴. Starosta wyjaśnił, że: *We wniosku o objęcie dopłatą ze środków Funduszu oraz w Umowie o dopłatę długości linii komunikacyjnych zostały podane szacunkowo przez Operatora. Faktyczna długość danej linii na trasach Piątница Poduchowna–Wizna przez Krzewo oraz Stare Kupiski–Nowogród przez Mątwięc została ostatecznie określona przez Operatora w rozkładach jazdy stanowiących załącznik do Umowy na świadczenie usług oraz została zweryfikowana realnym przebiegiem po uruchomieniu przewozów autobusowych.*

Umowa o dopłatę (w § 1 ust. 4) dopuszczała możliwość zmiany m. in. w zakresie wielkości pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach wykonywanej na danej linii komunikacyjnej po uzyskaniu pisemnej zgody Wojewody. Starosta nie posiadał takiej zgody. Naczelnik wyjaśniła, że *Według informacji telefonicznych uzyskanych od pracowników PUW w latach poprzednich podczas organizacji przez Powiat publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej, planowana wielkość pracy eksploatacyjnej podana we wniosku o objęcie dopłatą może się różnić (być mniejsza) po faktycznym uruchomieniu przewozów, jednak nie może przekroczyć wielkości pracy eksploatacyjnej określonej w § 1 ust. 3 Umowy o dopłatę.* Do wniosków o dopłatę, składanych za poszczególne okresy, Starosta załączał dokumenty, z których wynikało według jakiej długości linii dokonywane były rozliczenia pracy eksploatacyjnej. Wojewoda nie wnosił do nich zastrzeżeń.

(akta kontroli str. 33, 293-295, 299-301, 359-363, 379-384)

Mniejsza ilość wykonanych wozokilometrów, a także niższa niż zakładano kwota deficytu linii w 2021 roku²⁵ spowodowały, że na dofinansowanie zadania wykorzystano 66,7% środków przewidzianych w Umowie o dopłatę.

(akta kontroli str. 33, 65-295)

1.6. Nie dokonywano innych, niż wymienione w pkt 1.5. wystąpienia, zwrotów dopłaty z Funduszu.

(akta kontroli str. 302-307)

1.7. Wykorzystanie środków z Funduszu w 2021 roku przyczyniło się do zwiększenia dostępności połączeń autobusowych. Dopłaty pozwoliły na funkcjonowanie w okresie od 1 lutego 2021 r. do 30 września 2021 r. trzech linii komunikacyjnych o łącznej długości 54,3 km, w tym dwóch nieobsługiwanych w 2020 roku²⁶ o długości 43,6 km. Na liniach tych wykonano 3.096 kursów (52.476,20 wozokilometry) i przewieziono 20.672 pasażerów.

(akta kontroli str. 317-335)

1.8. Starostwo sprawowało bieżący nadzór nad realizacją Umowy na świadczenie usług na podstawie otrzymywanych od Operatora miesięcznych sprawozdań z realizacji ww. umowy, zawierających dane dotyczące: 1/ liczby pasażerów, 2/ liczby pasażerów korzystających ze zniżek, 3/ liczby pasażerów korzystających z przejazdów bezpłatnych.

Ponadto w okresie obowiązywania Umowy na świadczenie usług pracownicy Starostwa przeprowadzili u Operatora jedną kontrolę jakości świadczonych usług²⁷ w zakresie punktualności ruchu pojazdów, stanu czystości pojazdu oraz jego oznakowania. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

(akta kontroli str. 336-355, 361, 367-370)

²⁴ Uwzględniając rzeczywiście rozliczoną we wnioskach o dopłatę długość linii komunikacyjnych, liczba wozokilometrów wskazana we wniosku o objęcie dopłatą ze środków Funduszu oraz w Umowie o dopłatę byłaby mniejsza o 5.083,20, tj. wyniosłaby 68.069,20 wozokilometrów.

²⁵ Wpływy uzyskane ze sprzedaży biletów na wszystkich liniach komunikacyjnych objętych dopłatą ze środków Funduszu w 2021 roku wyniosły ogółem 79,7 tys. zł.

²⁶ Trzecia z linii (Stare Kupiski–Nowogród przez Mątwięc), funkcjonująca również w od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. (również objęta wówczas dopłatą z Funduszu), w 2021 roku została wydłużona o dwa przystanki (z 9 do jedenastu) oraz zwiększono na niej liczbę kursów (z jednego kursu tygodniowo na 12 kursów w dni nauki szkolnej i 2 kursy w okresie wakacyjnym od poniedziałku do piątku).

²⁷ Kontrola przeprowadzona 15 września 2021 r. na trasie Stare Kupiski–Nowogród przez Mątwięc.

1.9. Stosownie do art. 15 ustawy o Funduszu, Starostwo prowadziło wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat z Funduszu oraz wydatków objętych dopłatą. W ewidencji ujęto wszystkie operacje księgowe zgodnie z dokumentacją źródłową z realizacji zadania.

(akta kontroli str. 308-316)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pięć z ośmiu wniosków o dopłatę ze środków Funduszu, Starosta przekazał Wojewodzie z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w Umowie o dopłatę²⁸, wynoszącym od jednego (cztery wnioski) do dwóch (jeden wniosek) dni. Starosta wyjaśnił, że wynikało to z dni wolnych od pracy przypadających na początku każdego ze wskazanych miesięcy oraz że: *Wnioski o dopłatę były składane w najszybszym możliwym terminie, bez zbędnej zwłoki. Do wniosku, zgodnie z paragrafem § 3 Umowy o dopłatę, należało dołączyć rozliczenie za poprzedni miesiąc. Związane to było z dostarczeniem dokumentów przez Operatora, sprawdzeniem, opisaniem powyższych dokumentów, przekazaniem do Wydziału Finansowego w celu dokonania przelewów, podpisania przez osoby upoważnione wymaganych dokumentów. (...) okres na złożenie wniosków o dopłatę do piątego dnia każdego miesiąca był terminem umownym, a nie zawitym. Przekazanie wniosków z opóźnieniem za każdym razem było uzgadniane z pracownikami PUW, po wcześniejszym kontakcie telefonicznym (...).*

Opóźnienia w składaniu wniosków nie wpłynęły na wysokość uzyskanej dopłaty i prawidłowość realizacji zadania. NIK zwraca jednak uwagę, że zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o Funduszu, wniosek o dopłatę doręczony Wojewodzie po terminie wynikającym z umowy o dopłatę nie podlega rozpatrzeniu. Istniało zatem ryzyko nieotrzymania dopłat ze środków Funduszu za okresy rozliczane we wnioskach przekazanych po terminie.

(akta kontroli str. 34, 137-138, 169-170, 201-202, 236-237, 265-266, 361-366)

2. Sprawozdania za I i III kwartał 2021 roku, dotyczące realizacji zadań w ramach Funduszu w 2021 roku, zostały złożone odpowiednio: 7 kwietnia 2021 r. i 13 października 2021 r., tj. jeden i siedem dni po terminie określonym w § 4 ust. 2 pkt 1 i 3 Umowy o dopłatę²⁹. Starosta wyjaśnił: *Sprawozdania dotyczące realizacji zadań w ramach Funduszu przekazywane były wraz z rozliczeniem oraz wnioskiem o dopłatę na kolejny miesiąc. Sprawozdanie za I kwartał 2021 roku należało złożyć do 6 kwietnia 2021 r., gdzie na 3, 4 i 5 kwietnia przypadają dni wolne w okresie Świąt Wielkanocnych. Sprawozdanie zostało złożone w możliwie najszybszym terminie, bez zbędnej zwłoki. Natomiast sprawozdanie za III kwartał 2021 roku po uprzednim skonsultowaniu telefonicznym z pracownikami PUW zostało przekazane wraz ze sprawozdaniem rocznym oraz rozliczeniem za wrzesień w związku z zakończeniem organizacji publicznego transportu zbiorowego przez Powiat. PUW nie wniósł uwag co do terminu przesłania sprawozdania.*

(akta kontroli str. 36, 136-138, 268-270, 292, 361-363)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Starostwo środków z Funduszu w 2021 roku. Otrzymaną dopłatę przeznaczono na realizację zadania własnego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zwiększając dostępność połączeń autobusowych na terenie Powiatu. Wydatki właściwie udokumentowano i rozliczono, a niewykorzystaną kwotę terminowo zwrócono Wojewodzie. Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter formalny i nie wpłynęły na prawidłowość realizacji zadania.

²⁸ Zgodnie z § 3 ust. 2 Umowy o dopłatę Powiat składa wniosek o dopłatę w terminach do piątego dnia miesiąca za przewozy realizowane w danym miesiącu.

²⁹ Powiat zobowiązany był przedłożyć Wojewodzie sprawozdania za poszczególne kwartały do szóstego dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

OBSZAR

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa

Opis stanu faktycznego

2.1. Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

2.1.1. W 2021 roku Powiat otrzymał i wykorzystał dotację na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa³⁰ w wysokości 196,4 tys. zł (96,7% kwoty planowanej na ten rok), tj. o 52,5% więcej niż rok wcześniej³¹. Na wzrost wydatków z dotacji wpływ miało przede wszystkim wykonanie większej niż w 2020 roku liczby operatów szacunkowych nieruchomości Skarbu Państwa. Niewykorzystanie w 100% zaplanowanej dotacji wynikało zaś z niższych niż zakładano cen sporządzenia tych operatów.³²

(akta kontroli str. 620-622, 640-641)

2.1.2. Starostwo otrzymywało w 2021 roku dotację w kwotach wynikających z kierowanych do PUW:

- miesięcznych rozliczeń wykonanych czynności, tj. wypełnionego „Katalogu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty w obszarze gospodarki nieruchomościami”³³ – środki otrzymywane na podstawie tych rozliczeń przeznaczone były na obsługę administracyjną zadania („utrzymanie urzędników”),
- pism o przekazanie środków na wydatki rzeczowe (np. wykonanie operatów, energię elektryczną, podatek od nieruchomości), do których załączano dokumenty świadczące o kosztach związanych z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa (faktury, deklaracje na podatek itp.).

Wysokość dotacji na utrzymanie urzędników w grudniu 2021 roku wyliczona została na podstawie prognozowanych czynności, z uwzględnieniem wysokości planu. Z końcowego rozliczenia dotacji za 2021 rok (otrzymanego z PUW w styczniu 2022 roku)³⁴ wynikało, że wystąpiła dodatnia różnica między środkami należnymi a przekazanymi Powiatowi w wysokości 12,4 tys. zł. W związku z tym, pismem z 2 lutego 2022 roku Starosta zwrócił się do PUW o wystąpienie do Ministra Finansów z wnioskiem o pozyskanie środków z rezerwy celowej na pokrycie ww. niedoborów środków.³⁵

(akta kontroli str. 391-394, 520-578)

Starosta wyjaśnił, że otrzymane w 2021 roku środki *były wystarczające m.in. na sporządzenie operatów szacunkowych określających wartość rynkową gruntów nabytych z mocy prawa przez jednostki samorządu terytorialnego (...), na aktualizację opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego oraz na wykonywanie przez Starostę zadań z zakresu administracji rządowej np. w trybie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami*³⁶. Zwrócił jednak uwagę, że Powiat na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa według planu pierwotnego na 2021 rok otrzymał 3,8 tys. zł³⁷ (bez kwoty na utrzymanie urzędników), a kolejne środki przyznawane były z rezerwy celowej. *Nieuwzględnianie przez Wojewodę, przy sporządzaniu budżetu, potrzeb finansowych na sporządzanie operatów szacunkowych niezbędnych do wydania decyzji ustalających wysokość odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa przez jednostki samorządu terytorialnego (...), powoduje konieczność składania dodatkowych wniosków o środki finansowe, co z kolei wydłuża czas prowadzenia postępowań administracyjnych w niniejszych sprawach. Wielokrotnie powoduje to utrudnienia w prawidłowym sporządzeniu operatów szacunkowych określających wartość przejętych nieruchomości, ponieważ do czasu otrzymania niezbędnych środków na ich sporządzenie, na przedmiotowych nieruchomościach zostają rozpoczęte prace ziemne powodujące zniszczenie elementów podlegających wycenie przez rzeczoznawcę.*

(akta kontroli str. 493-517, 620-622)

³⁰ Dalej: „dotacja”.

³¹ Wydatki na obsługę administracyjną były wyższe o 27,2%, a rzeczowe – o 64,7% w stosunku do 2020 roku.

³² Środki na ten cel pochodziły głównie z rezerwy celowej budżetu państwa i nie mogły być w inny sposób wydatkowane.

³³ Dla każdej czynności ustalona była mediana czasu. Stawka roboczogodziny wynosiła 37,68 zł.

³⁴ O wystąpieniu różnic poinformował PUW pismem z 14 stycznia 2022 r. (wpłynęło do PUW 17 stycznia 2022 r.).

³⁵ Do zakończenia czynności kontrolnych środki nie wpłynęły.

³⁶ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899).

³⁷ Pismo Wojewody Podlaskiego nr FB-II.31111.62.2021.ML z 12 lutego 2021 r.

2.1.3. Zgodnie art. 152 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁸ w Starostwie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Analiza wszystkich wydatków, ujętych w ww. ewidencji (196,4 tys. zł) wykazała, że w 2021 roku dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem:

- 107,7 tys. zł na utrzymanie urzędników (100% kwoty planowanej na ten cel), tj. sfinansowanie części wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami³⁹ oraz części odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- 81,2 tys. zł na sporządzenie operatów szacunkowych działek Skarbu Państwa, w tym 70,8 tys. zł na sporządzenie operatów określających wartość rynkową gruntów nabytych z mocy prawa przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych⁴⁰ (dotyczy 202 działek) oraz 10,4 tys. zł na operaty niezbędne do aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego (22 nieruchomości),
- 7,5 tys. zł na pozostałe wydatki związane z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa – opłaty za energię elektryczną, podział nieruchomości Skarbu Państwa, ogłoszenia w prasie dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa.

Dowody księgowe, dokumentujące wydatki z dotacji zostały prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzone przez upoważnione osoby. (akta kontroli str. 388-394, 436-461, 641)

W sprawozdaniach Rb-50 (o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami) na 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia 2021 r. wykazano kwoty zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej oraz równe rzeczywistym wpływom i wydatkom z dotacji w rozdziale 70005 - *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*. Prawidłowa kwota dotacji została też wykazana w sprawozdaniach Rb-27S (z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego) na koniec każdego kwartału 2021 roku. (akta kontroli str. 579-596, 602)

2.1.4. Skarbnik Powiatu na pytanie, czy otrzymana przez Powiat dotacja w 2021 roku w całości pokryła koszty realizacji zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, wyjaśniła: *Złożoność i ilość zadań realizowanych przez WGN oraz przyjęte przez Skarb Państwa zasady rozliczeń uniemożliwiły przyjęcie spójnych zasad rozliczenia kosztów poszczególnych zadań realizowanych przez wydział. Pracownicy WGN realizują zadania w dwóch działach 700 i 710 oraz według rodzaju zadania własne, zadania realizowane w ramach porozumień i zadania zlecone administracji rządowej. Zaangażowanie pracowników, w poszczególnych okresach, w poszczególne zadania, jest zróżnicowane.*

W związku z powyższym (brak możliwości jednoznacznego wyliczenia kosztów zadania zleconego) nie zachodziły przesłanki dochodzenia należnych świadczeń w trybie art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴¹.

(akta kontroli str. 623-626)

2.2. Dochody Powiatu z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

2.2.1. W 2021 roku dochody Powiatu w tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły 280,1 tys. zł i były wyższe o 20,5 tys. zł (o 7,3%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Pochodziły one głównie (97,3%) z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, które w 2021 roku wyniosły 272,6 tys. zł, tj. o 26,2 tys. zł (o 9,6%) więcej niż rok wcześniej. Na wzrost tych dochodów wpływ miała m.in. aktualizacja wysokości opłat części nieruchomości (wyższe należności), a także przesunięcie terminu wnoszenia opłaty

³⁸ Dz.U. z 2021 r. poz.305.

³⁹ Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami (dalej „WGN”).

⁴⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 1363 ze zm.

⁴¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 1672 ze zm.

za 2020 rok do 31 stycznia 2021 r.⁴² Powiat w 2021 roku uzyskał także dochody z tytułu: opłat za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności (3,9 tys. zł), najmu (1,7 tys. zł) i trwałego zarządu nieruchomościami Skarbu Państwa (1,3 tys. zł) oraz odsetek od nieterminowych wpłat należności (0,6 tys. zł). (akta kontroli str. 385)

Według zapisów w ewidencji księgowej, na koniec 2021 roku Powiat nie posiadał należności pozostałych do zapłaty z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa. Na koniec 2020 roku występowały należności (niewymagalne) w wysokości 7,0 tys. zł z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste. (akta kontroli str. 385)

2.2.2. Zgodnie z polityką rachunkowości⁴³, w Starostwie księgi rachunkowe w zakresie spraw związanych z dochodami Skarbu Państwa prowadzone były techniką ręczną. Ewidencja analityczna szczegółowa dochodów prowadzona była z podziałem na kontrahentów (na luźnych kartach). (akta kontroli str. 603-610)

Należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, opłat z tytułu trwałego zarządu oraz z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości Skarbu Państwa w 2021 roku ujmowano w ewidencji Starostwa na podstawie zestawień sporządzonych przez WGN (wykazów należnych opłat według podmiotów). Natomiast należności z tytułu wynajmu lokalu mieszkalnego, należące do Skarbu Państwa, przypisywano w dniu ich zapłaty, co skutkowało nieujawnieniem w ewidencji w 2021 roku nieopłaconego czynszu za listopad i grudzień 2021 roku (łącznie 0,3 tys. zł). Szerzej na ten temat napisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. (akta kontroli str. 462-474)

Analiza sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za poszczególne kwartały 2021 roku wykazała, że zostały one sporządzone zgodnie z danymi wynikającym z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla dochodów Skarbu Państwa. (akta kontroli str. 602)

2.2.3. Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, z uzyskanych w 2021 roku dochodów z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (280,1 tys. zł), Starostwo potrąciło na rzecz Powiatu 70,0 tys. zł (25%), zaś 210,1 tys. zł (75%) przekazało Wojewodzie. Pobrane dochody budżetu państwa odprowadzane były na rachunek bankowy dysponenta części budżetowej w terminach określonych w art. 255 ustawy o finansach publicznych. (akta kontroli str. 597-601)

2.2.4. W Starostwie prowadzono systematyczną kontrolę terminowości dokonywania wpłat stanowiących dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa. Stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości⁴⁴, art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych i § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont⁴⁵, odsetki od nieterminowych płatności naliczane były i ewidencjonowane nie później niż na koniec każdego kwartału. (akta kontroli str. 475-482)

2.3. Działania windykacyjne Powiatu wobec zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

2.3.1. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie posiadało wewnętrznych procedur windykacji należności. Skarbnik wskazała, że w *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych wprowadzono jedynie ogólny zapis odsyłający do obowiązujących przepisów czyli ustawy Ordynacja podatkowa, Kodeks postępowania*

⁴² Na podstawie art. 15j ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095).

⁴³ Ustalona Zarządzeniem Nr 29 / 2020 Starosty Łomżyńskiego z dnia 8 sierpnia 2020 roku w sprawie zasad rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Łomży.

⁴⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.

⁴⁵ Rozporządzenie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz.342).

administracyjnego oraz Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (...) Realizacja zadań odbywa się na podstawie norm ustawowych. (akta kontroli str. 633-638)

2.3.2. Według sprawozdań Rb-27S i Rb-27-ZZ, na koniec lat 2020 i 2021 w Starostwie nie występowały zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

Starostwo podejmowało właściwe działania windykacyjne wobec podmiotów, których zaległości powstały z upływem 31 stycznia 2021 r. (z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste za 2020 rok) oraz 31 marca 2021 r. (z tytułu opłat wynikających z gospodarowania nieruchomości za 2021 rok). Do wszystkich dłużników⁴⁶ (z dwoma wyjątkami) pracownik Wydziału Finansowego przesłał wezwanie do zapłaty w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu płatności (łącznie 20 wezwań na kwotę 42,3 tys. zł), a w przypadku ich bezskuteczności – „Ostateczne wezwanie do zapłaty”. W wyniku tych działań uregulowane zostały wszystkie objęte wezwaniami zaległości, tj. 42,8 tys. zł z odsetkami (stanowiło to 15,3% dochodów zrealizowanych w 2021 roku z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa). (akta kontroli str. 485-488)

Wezwań do zapłaty nie wysłano do dłużników zalegających łącznie 1,1 tys. zł (z terminem płatności do 31 marca 2021 r.). Z wyjaśnień głównego specjalisty w Wydziale Finansowym (odpowiedzialnego za windykację należności) wynika, że:

- w jednym przypadku (0,5 tys. zł) konieczne było ustalenie nowego adresu dłużnika do korespondencji (nie odebrał on wcześniej wezwania dotyczącego innej zaległości) – po ustaleniu adresu, we wrześniu 2021 roku pracownik WGN wysłał pismo przypominające o zobowiązaniach względem Skarbu Państwa,
- w drugim (0,6 tys. zł) – wystąpiła niejasna sytuacja związaną ze zmianą użytkownika wieczystego działki – sprawa wyjaśniana była telefonicznie, a w czerwcu 2021 roku pracownik WGN dodatkowo przesłał dłużnikowi informację o konieczności zapłaty należności.

Obie zaległości zostały uregulowane w 2021 roku. (akta kontroli str. 483-484, 489-492)

2.3.3. W 2021 roku nie występowały sporne należności z tytułu gospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa, nie udzielano ulg w spłacie należności, ani nie dokonywano spisania należności. (akta kontroli str. 639)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Należności za najem lokalu mieszkalnego w Marianowie 1 (wynikające z umowy nr GN-I.6845.1.3.2014 z 8 sierpnia 2014 r.) przypisywane były w ewidencji w dniu zapłaty, a nie w dniu ich powstania⁴⁷. Skutkowało to nieujęciem w ewidencji księgowej Starostwa w 2021 roku, a w konsekwencji także w sprawozdawczości za ten rok, nieopłaconych należności za listopad i grudzień 2021 roku (łącznie 320,46 zł). Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 1-2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie (zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty) oraz art. 6 tej ustawy, w myśl którego w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Skarbnik Powiatu wyjaśniła: *Błędny sposób ewidencji należności z tytułu najmu jednego lokalu mieszkalnego uwarunkowany był panującą sytuacją epidemiczną. Duża absencja chorobowa pod koniec roku oraz liczne zadania związane z zamknięciem roku, rozliczeniem wielu zadań inwestycyjnych (...) spowodowały konieczność skupienia się na zadaniach o wysokich nakładach i wysokim ryzyku realizacji.*

(akta kontroli str.387, 469-474, 623-626)

⁴⁶ Wszystkich, którzy nie uregulowali płatności do dnia wystawienia wezwania, tj. 17 marca 2021 r. w przypadku należności, których termin zapłaty minął 31 stycznia 2021 r. i 30 kwietnia 2021 r. w przypadku należności, których termin zapłaty minął 31 marca 2021 r.

⁴⁷ Wg umowy najmu, zapłata miała następować z góry do 10 dnia każdego miesiąca.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Starostwo dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami w 2021 roku. Uzyskane środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na realizację zadań związanych z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa. Prawdłowo dochodzą należności z tego tytułu, a uzyskane dochody terminowo, w prawidłowej części przekazano do budżetu państwa. Stwierdzona nieprawidłowość, ze względu na skalę (dotyczyła 0,1% należności), nie miała wpływu na ocenę badanego obszaru.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przestrzeganie terminów określonych w umowie z Wojewodą na przekazywanie wniosków o dopłatę oraz kwartalnych sprawozdań dotyczących realizacji zadań w ramach Funduszu.
2. Przypisywanie należności z tytułu najmowanego lokalu mieszkalnego Skarbu Państwa zgodnie z datą ich powstania.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

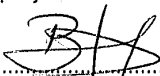
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

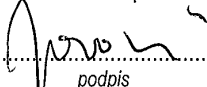
Białystok, dnia 16 marca 2022 r.

Kontrolerzy:

Beata Pawłowska
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Tomasz Jarocki
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

.....
podpis

⁴⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.